

Дело C-599/20

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда**

Дата на получаване:

13 ноември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Литва)

Дата на акта за преюдициално запитване:

3 ноември 2020 г.

Жалбоподател:

UAB „Baltic Master“

В присъствието на:

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos

Предмет на преюдициалното запитване

Определяне на митническата стойност на внесени стоки. Признаване на
купувача и на продавача на стоките за свързани лица.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на разпоредбите на Регламент № 2913/92 на Съвета и Регламент
№ 2454/93 на Комисията; член 267, трета алинея от ДФЕС.

Преюдициални въпроси

1. Трябва ли член 29, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността и член 143, параграф 1, букви б), д) или е) от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността да се тълкуват в смисъл, че купувачът и продавачът се смятат за свързани лица в случаи като разглеждания, когато при липса на документи (официални данни), доказващи търговско партньорство или контрол, въз основа на обективни доказателства обстоятелствата във връзка със сключването на сделки са характерни не за извършване на икономически дейности при нормални условия, а по-скоро за случаи, в които: 1) са налице особено тесни търговски отношения, основани на висока степен на взаимно доверие между страните по сделката, или 2) една от страните по сделката контролира другата страна или и двете страни по сделката се контролират от трета страна?

2. Трябва ли член 31, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 да се тълкува в смисъл, че не допуска определянето на митническата стойност въз основа на информацията, съдържаща се в национална база данни относно една-единствена митническа стойност на стоки с един и същ произход, които са класирани в една и съща позиция по ТАРИК, макар и да не са подобни по смисъла на член 142, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕИО) № 2454/93?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 19.10.1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58, наричан по-нататък „Митническият кодекс на Общността“): член 29, параграф 1, буква г), член 30, параграф 2, буква б) и член 31.

Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, 11.10.1993 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3, наричан по-нататък „Регламентът за изпълнение“): член 142, параграф 1, буква г), член 143, параграф 1, букви б), д) и е), член 151, параграф 3 и приложение 23.

Регламент (ЕО) № 1031/2008 на Комисията от 19 септември 2008 година за изменение на приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета

относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 291, 31.10.2008 г., стр. 1).

Регламент (ЕО) № 948/2009 на Комисията от 30 септември 2009 година за изменение на приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 287, 31.10.2009 г., стр. 1).

Посочени разпоредби от националното право

Правила за прилагане на Регламент № 2913/92 и на Регламент № 2454/93 в Република Литва, одобрени с Резолюция № 1332 на правителството на Република Литва от 27 октомври 2004 г. (наричани по-нататък „одобрените с Резолюция № 1332 правила“):

Точка 12

„При прилагането на методите за определяне на митническата стойност чрез позоваване на договорната стойност на идентични или подобни стоки и на член 31 от Митническия кодекс на Общността митническите органи използват данните относно митническата стойност на стоките, събрани в обслужваната от отдел „Митници“ база данни за остойностяването на стоки за митнически цели. Процедурата за подбора на данни от тази база данни, за използването на тези данни и за формалното изготвяне на решението за определяне на митническата стойност на стоките в съответствие с данните, събрани в посочената база данни, се определят от генералния директор на отдел „Митници“.

Правила за контрол на митническото остойностяване на внесени стоки, одобрени с Наредба № 1В-431 от 28 април 2004 г. на директора на отдел „Митници“ към Министерството на финансите на Република Литва (наричани по-нататък „правилата на отдел „Митници“):

Точка 7

„Митническите служители използват базата данни за митническото остойностяване на стоки за митнически цели, като същата се изготвя в съответствие с установената от отдел „Митници“ процедура за следните цели: 7.1. за съпоставяне на митническата стойност на внасяните стоки с тази на внесените преди това стоки, както и за проверка дали митническата стойност на стоките е действителна; 7.2. за подбор на информацията относно стойностите и цените на стоките с цел прилагане на други методи за митническо остойностяване или изчисляване на допълнителни гаранции или обезпечения“.

Точка 24

„При приемане на решението, посочено в точка 20.4 от правилата [на отдел „Митници“] (с цел прилагане на метода за определяне на митническата стойност чрез позоваване на договорната стойност на идентични или подобни стоки), задължително се следва член 150 от разпоредбите за прилагане на Митническия кодекс на Общността. Ако при митническото оформяне е невъзможно да се изпълнят изискванията на член 150 от разпоредбите за прилагане на Митническия кодекс на Общността, митническата стойност на стоките се определя в съответствие с член 31 от Митническия кодекс на Общността (метод 6). При определяне на митническата стойност на стоките по метод 6 приложимата цена на стоките е близка до цената на идентични или подобни стоки; допустимо е обаче и по-гъвкаво прилагане на изискванията, установени за тези методи (например изискването за „90 дни“ би могло да се прилага по-гъвкаво, стоките могат да бъдат произведени и в държава, различна от държавата на стоките, за които се определя митническата стойност, може да се прилага цената на страната на износа и др.)“.

Кратко представяне на фактите и процедурата по главното производство

- 1 Между 2009 и 2012 г. жалбоподателят внася в Литва различни количества стоки от малайзийски произход, закупени от „Gus Group LLC“ (наричано по-нататък също „продавача“), които жалбоподателят описва в декларациите като „части за климатични машини“ и които декларира с един-единствен код за стоки (по ТАРИК), като посочва общото тегло на тези части в килограми (наричани по-нататък също „спорните стоки“). Като митническа стойност на спорните стоки в тези декларации жалбоподателят посочва договорната стойност, т.е. цената, посочена в издадените му фактури.
- 2 След като извършва многократни проверки на дейностите на жалбоподателя във връзка с вноса на тези стоки, Vilniaus teritorinė muitinė (Регионален митнически орган Вилнюс, наричан по-нататък „митническият орган“) отказва да приеме договорната стойност, посочена в декларациите за внос. Митническият орган определя митническата стойност на стоките в съответствие с член 31 от Митническия кодекс на Общността, като за тази цел се позовава на наличните данни в митническата информационна система за определяне на стойността на стоките за митнически цели (наричана по-нататък също „базата данни PREMI“).
- 3 С решението си да подходи към въпроса по този начин митническият орган приема по-специално, че жалбоподателят и продавачът трябва да се третират като свързани лица за целите на прилагането на член 29, параграф 1, буква г) от Митническия кодекс на Общността и че митническата стойност на спорните стоки не може да се определи чрез нито един от методите, посочени в членове 29 и 30 от Кодекса.

- 4 Жалбоподателят обжалва доклада на митническия орган пред Mūitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (отдел „Митници“ към Министерството на финансите на Република Литва, наричан по-нататък „отдела“). След като разглежда жалбата на жалбоподателя, отделът постановява решение, с което потвърждава доклада на митническия орган. Жалбоподателят обжалва това решение пред Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (Комисия по данъчни спорове към правителството на Република Литва). Последната потвърждава спорното решение на отдела.
- 5 Жалбоподателят обжалва решението на Комисията по данъчни спорове пред Vilniaus apygardos administracinis teismas (Окръжен административен съд Вилнюс), като същевременно иска да се отправи преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз относно тълкуването на някои разпоредби на членове 29, 30 и 31 от Митническия кодекс на Общността, както и на член 143 от Регламента за изпълнение.
- 6 Vilniaus apygardos administracinis teismas (Окръжен административен съд Вилнюс) отхвърля жалбата на жалбоподателя. След разглеждането на въззивната жалба на жалбоподателя Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Върховен административен съд на Литва) потвърждава първоинстанционното решение.
- 7 След решение на Европейския съд по правата на човека, съгласно което съдилищата на Република Литва не са мотивирали надлежно отказа си да отправят преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз и следователно са нарушили член 6, параграф 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (решение от 16 април 2019 г., Baltic Master с/у Литва (жалба № 55092/16), т. 40—43), Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Върховен административен съд на Литва) възобновява административното производство.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

По първия преюдициален въпрос

- 8 За да се определи дали е разумно да не се разчита на договорната стойност при определянето на митническата стойност на спорните стоки в разглеждания случай, на първо място възниква въпросът дали жалбоподателят и продавачът на спорните стоки могат да се смятат за свързани лица по смисъла на член 29, параграф 1, буква г) от Митническия кодекс на Общността.
- 9 От член 29, параграф 1, буква г) и член 29, параграф 2, буква а) от Митническия кодекс на Общността следва, че когато купувачът и продавачът са свързани лица, договорната стойност трябва да се приеме, при

условие че отношенията между купувача и продавача не са повлияли върху цената.

- 10 Що се отнася до признаването на „свързани“ лица, член 143, параграф 1 от Регламента за изпълнение, който изяснява текста на член 29, параграф 1, буква г) от Митническият кодекс на Общността, изброява изчерпателно случаите, в които лицата се смятат за свързани.
- 11 В разглеждания случай обаче не съществуват никакви документи, които директно да доказват наличието на каквито и да било отношения между продавача и жалбоподателя, както са посочени в член 143, параграф 1 от Регламента за изпълнение. Няма официални данни, които биха позволили тези образувания да се разглеждат като *юридически признати* търговски партньори по смисъла на член 143, параграф 1, буква б) от Регламента за изпълнение или които биха потвърдили съществуването на който и да е от елементите на пряко или непряко притежаване (контрол), посочени в член 143, параграф 1, букви д) и е) от този регламент.
- 12 От друга страна, в разглеждания случай е установено, че: 1) продавачът и жалбоподателят са свързани чрез дългосрочни търговски сделки; 2) доставката на стоките е извършена без сключването на договори за продажба, предвиждащи доставка, плащане или връщане на стоките и други специфични за тези сделки условия; 3) доставката на стоките е извършена без предварително плащане и въпреки факта, че жалбоподателят дължи значителни суми на продавача във връзка с предходни доставки; 4) не са предвидени никакви мерки за принудително изпълнение или за смекчаване на риска (авансови плащания, обезпечения, гаранции, лихви за забава и др.), които са нормални в хода на обичайната дейност, независимо от особено високата стойност на спорните сделки; 5) няма доказателства, които да показват, че продавачът по принцип упражнява контрол върху плащането и върху други задължения; 6) установени са случаи, в които лица, работещи за дружеството на жалбоподателя, действат от името на продавача по силата на разрешение и използват фирмения му печат.
- 13 Според настоящия състав всички фактически обстоятелства дават разумно основание да се приеме, че в разглеждания случай продавачът и жалбоподателят са свързани чрез особено тесни връзки, в резултат на което сделките на тези лица са сключени и осъществени при условия, които не са характерни в хода на обичайната дейност, както и че не съществуват други обективни обстоятелства, които могат да обосноват икономическата логика на тези сделки.
- 14 В това отношение следва да се отбележи, че моделите на поведение на икономически образувания, подобни на разглежданите в настоящия случай, като цяло са типични в случаите, в които една от страните по сделката контролира другата или и двете са контролирани от трета страна. Ето защо, макар да няма официални доказателства за съществуването *de jure* на такъв

контрол, настоящият състав е на мнение, че обстоятелствата в разглеждания случай евентуално могат да обосноват това, че продавачът и жалбоподателят са фактически свързани страни по смисъла на член 29, параграф 1, буква г) от Митническият кодекс на Общността и на член 143, параграф 1, букви д) и/или е) от Регламента за изпълнение.

- 15 В главното производство митническият орган констатира също, че съществуват основания за признаване на жалбоподателя и продавача за свързани лица в съответствие с член 143, параграф 1, буква б) от Регламента за изпълнение, тоест като юридически признати търговски партньори.
- 16 В практиката си Съдът не е тълкувал понятието за юридически признати търговски партньори, а съдържанието на тази разпоредба повдига някои въпроси за настоящия състав.
- 17 Съгласно общоприетото понятие за търговско партньорство може да се допусне, че тази правна форма на стопанска дейност обединява няколко независими едно от друго образувания, които на свой ред не се контролират от трета страна. Тази форма на правоотношение се характеризира по-специално със съвместната ориентация на партньорските образувания към извличане на икономическа полза (печалба) и със споделяне на функциите за инвестиране и оперативното управление в договорените съотношения.
- 18 В разглеждания случай би могло да се приеме, че посочените по-горе обстоятелства по сделките, сключени между продавача и жалбоподателя, с оглед по-специално на дългосрочните търговски практики между тези икономически образувания, демонстрират наличието на особено тесни връзки, основани на висока степен на доверие, което не е характерно в хода на обичайната дейност. Тези обстоятелства предполагат, че търговските отношения между продавача и жалбоподателя фактически могат да бъдат равностойни на търговско партньорство по смисъла на член 143, параграф 1, буква б) от Регламента за изпълнение. Не е ясно обаче дали подобна преценка е обоснована, по-специално с оглед на факта, че текстът на тази разпоредба, който трябва да се тълкува стриктно, ясно показва, че лицата трябва да бъдат „[...] юридически признати [...]“.

По втория преюдициален въпрос

- 19 В разглеждания случай митническият орган определя митническата стойност на внесените от жалбоподателя стоки, като използва договорните данни за стоките на отделен вносител, обозначени със същото наименование (части за климатични машини), класирани със същия код по ТАРИК — 8415 90 00 90, със същия произход — Малайзия (и същия производител), с договорна стойност от 56,67 LTL/kg. Това е единственият случай на износ от Малайзия със същия код по ТАРИК — 8415 90 00 90, регистриран в базата данни PREMI през 2010 г. Митническият орган прилага договорната

стойност от този случай към стойността на декларираните от жалбоподателя стоки за периода 2009—2011 г.

- 20 На този етап от производството настоящият състав смята, че жалбоподателят не е доказал, че стойността на спорните стоки почти не се различава от една от стойностите, посочени в член 29, параграф 2, буква б) от Митническият кодекс на Общността. За да определи стойността на внесените от жалбоподателя стоки, митническият орган установява, че не е възможно да използва договорната стойност на идентични и подобни стоки за митническо остойностяване в съответствие със страната на произход, т.е. че базата данни PREMI не съдържа информация за сделки, които отговарят на изискванията за идентични и подобни стоки, както се разбират по силата на съответните разпоредби от Митническият кодекс на Общността и Регламента за изпълнение. Освен това не е възможно да се определи стойността чрез метода на дедуктивна стойност, тъй като жалбоподателят не е предоставил документите и информацията, необходими за прилагането на този метод. Също така не е възможно да се изчисли стойността на стоките по метода на изчислената стойност, тъй като съгласно член 153, параграф 1 от Регламента за изпълнение митническият орган не може да изисква от лице, което няма местожителство в Общността, да представи необходимите данни за определянето на тази стойност. С други думи, стойността на внесените от жалбоподателя стоки не може да се определи чрез последователно прилагане на членове 29 и 30 от Митническият кодекс на Общността. В такъв случай митническата стойност на внесените стоки трябва да се определи в съответствие с разпоредбите на член 31, параграф 1, трето тире от Митническият кодекс на Общността.
- 21 Поради това в съответствие с горепосочените правила точка 12 от одобрените с Резолюция № 1332 правила и точки 7 и 24 от правилата на отдел „Митници“ митническият орган установява, че стойността, определена в единствения случай на износ с произход от Малайзия през 2010 г. на стоки, регистрирани със същия код по ТАРИК, трябва да се приеме за митническата стойност на стоките, които жалбоподателят внася и декларира през периода 2009—2011 г. В случая няма данни, които да показват, че митническият орган е положил усилия да получи допълнителна информация от значение за разглеждания въпрос от компетентните органи на други държави членки.
- 22 Според настоящия състав определянето на митническата стойност на стоките въз основа на единствения случай, известен на митническият орган, само по себе си не представлява основание да се поставят под въпрос точността и валидността на получените резултати. Този извод се подкрепя и от член 150, параграф 3 и член 151, параграф 3 от Регламента за изпълнение, съдържанието на които показва, че стойността на една-единствена сделка за продажба на идентични (член 150) или подобни (член 151) стоки е достатъчна, за да се определи митническата стойност на внесените стоки.

- 23 От друга страна, настоящият състав смята, че в това отношение трябва да се подчертае значението на *правилното* класиране на стоките, поради което трябва да се постави специален акцент върху понятията за идентични и подобни стоки, както са определени в член 142, параграф 1, букви в) и г) от Регламента за изпълнение.
- 24 При обстоятелствата в разглеждания случай релевантно е единствено понятието за подобни стоки. Член 142, параграф 1, буква г) от Регламента за изпълнение определя подобните стоки като стоки, произведени в същата страна, които, въпреки че не са еднакви във всяко отношение, имат подобни характеристики и подобни съставни материали, което им дава възможност да изпълняват същите функции и да бъдат взаимнозаменими в търговско отношение. Качеството на стоките, репутацията им и съществуването на запазена марка за стоките и услугите са измежду факторите, които определят дали стоките са подобни.
- 25 Събраните данни позволяват разумно да се заключи, че макар спорните стоки и стоките, с които митническият орган е сравнил тези спорни стоки, за да определи митническата им стойност, да са декларирани от различни вносители под едно и също наименование (части за климатични машини), да са класирани с един и същ код по ТАРИК — 8415 90 00 90 и да е посочен един и същ произход от Малайзия (от един и същ производител), те все пак не са подобни с оглед на елементите на това понятие, посочени в член 142, параграф 1, буква г) от Регламента за изпълнение.
- 26 Следва да се отбележи, че съгласно разпоредбите на регламенти № 1031/2008 и № 948/2009, обяснителните бележки към номенклатурата на Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките (HSEN, 2007 г.), общи правила 1 и 6 за тълкуване на Комбинираната номенклатура, както и съгласно заглавията на главите и разделите, позициите и подпозициите, частите за климатични машини попадат в подпозиция 8415 90 от КН. Тази подпозиция обаче може да обхваща много различни части от климатичните системи с различни цели, които очевидно могат да имат различни стойности.
- 27 С други думи, установените в случая обстоятелства навеждат на мисълта, че кодът по ТАРИК, предназначен за комбинирането на подобни стоки с цел митническо класиране, е прекалено общ (абстрактен) в разглеждания случай.